

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-07687/2020-ERU

V Praze dne 1. září 2020

Č. j. 07687-3/2020-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“) v příkazním řízení podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-07687/2020-ERU s obviněným z přestupku, kterým je společnost **Městská teplárenská Turnov, s.r.o.**, se sídlem Kosmonautů 1559, 511 01 Turnov, IČO: 252 59 661, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 91 odst. 1 písm. b) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost **Městská teplárenská Turnov, s.r.o.**, se sídlem Kosmonautů 1559, 511 01 Turnov, IČO: 252 59 661 (dále také „účastník řízení“), se jako držitel licence na výrobu tepelné energie č. 310100745 (dále také „licence“) **uznává vinným ze spáchání přestupku podle § 91 odst. 1 písm. b)** energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 9 odst. 1 energetického zákona neprodleně neoznámil Energetickému regulačnímu úřadu (dále také „Úřad“ nebo „správní orgán“) změny podmínek pro udělení licence podle § 5 energetického zákona a všechny změny týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o udělení licence podle § 7 energetického zákona, nepředložil o nich doklady a nepožádal o změnu rozhodnutí o udělení licence, a to až do dne 14. července 2020, když nejméně v době od 16. dubna 2004, kdy získal licenci na výrobu tepelné energie, v provozovnách ,

umístěných v katastrálním území města Turnova a provozovaných účastníkem řízení (dále také „předmětné provozovny“) změnil jejich technické parametry spočívající zejména ve změně celkového instalovaného tepelného výkonu oproti parametrům uvedeným v rozhodnutí o změně rozhodnutí o udělení licence ze dne 16. dubna 2004, přičemž tyto změny oznámil Úřadu až dne 14. července 2020, kdy podal žádost o změnu rozhodnutí o udělení licence.

II. Podle § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 91 odst. 14 písm. c) energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle § 91 odst. 1 písm. b) energetického zákona specifikovaného ve výroku I. tohoto příkazu, **ukládá pokuta ve výši 19 000 Kč** (slovy: devatenáct tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34920.

Odůvodnění

Energetický regulační úřad zahájil dne 6. září 2019 kontrolu účastníka řízení jako držitele licence na výrobu tepelné energie, jejímž předmětem bylo dodržování povinností vyplývajících z ustanovení § 9 odst. 1 energetického zákona. O výsledku kontroly byl dne 13. května 2020 vyhotoven Protokol o kontrole č. [REDAKCE] evidovaný pod č. j. [REDAKCE] (dále také „protokol o kontrole“). Účastník řízení podal proti protokolu o kontrole námitky, které byly vyhodnoceny Úřadem jako nedůvodné a podle § 14 odst. 1 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v rozhodném znění bylo rozhodnuto o jejich zamítnutí.

Podle § 81 zákona o odpovědnosti za přestupky mohou být v řízení navazujícím na výkon kontroly skutečnosti zjištěné při kontrole jediným podkladem rozhodnutí o přestupku.

Z protokolu o kontrole vyplývají tyto rozhodné skutečnosti a závěry:

- Účastník řízení podniká v katastrálním území Turnov v oblasti výroby tepelné energie na základně Rozhodnutí o změně rozhodnutí o udělení licence č. [REDAKCE] ze dne [REDAKCE]. Tepelnou energii vyrábí v šesti provozovnách rozmístěných na území města Turnova s názvem [REDAKCE]
- Provozovna [REDAKCE] by podle licence měla disponovat 6 zdroji o celkovém instalovaném tepelném výkonu 17,3 MW. Kontrolou bylo zjištěno, že ve skutečnosti se v provozovně nachází 4 zdroje o celkovém instalovaném tepelném výkonu 7,16 MW.
- Provozovna [REDAKCE] by podle licence měla disponovat 3 zdroji o celkovém instalovaném tepelném výkonu 7,425 MW. Kontrolou bylo zjištěno, že ve skutečnosti disponuje celkovým instalovaným tepelným výkonem 2,1276 MW.
- Provozovna [REDAKCE] by podle licence měla disponovat 3 zdroji o celkovém instalovaném tepelném výkonu 7,940 MW. Kontrolou bylo zjištěno, že ve skutečnosti se v provozovně nachází 2 zdroje o celkovém instalovaném tepelném výkonu 3,4 MW.
- Provozovna [REDAKCE] by podle licence měla disponovat 3 zdroji o celkovém instalovaném tepelném výkonu 3,65 MW. Kontrolou bylo zjištěno, že ve skutečnosti se v provozovně nachází 2 zdroje o celkovém instalovaném tepelném výkonu 0,6 MW.
- Provozovna [REDAKCE] by podle licence měla disponovat 3 zdroji o celkovém instalovaném tepelném výkonu 0,63 MW. Kontrolou bylo zjištěno, že ve skutečnosti se v provozovně nachází 2 zdroje o celkovém instalovaném tepelném výkonu 0,184 MW.
- Kontrolou bylo zjištěno, že v uvedených provozovnách byly některé zdroje demontovány a naopak byly osazeny jinými zdroji. K této skutečnosti účastník řízení písemně sdělil, že vlivem značného poklesu dodávek tepla odběratelům díky

zateplování domů, výměně oken, zavedením bytových regulací a jiných úsporných opatření odběratelů, byly původní kotle s předdimenzovaným výkonem a malou účinností vyřazeny. Rovněž většina kotlů byla po dvaceti letech provozu odepsána.

- Účastník řízení si podal proti závěrům kontroly námitky. V námitkách uvedl, že od roku 2003 periodicky zasílá Úřadu regulační výkazy, ve kterých oznamoval provozní změny spočívající ve snižování instalovaných výkonů, čímž podle jeho názoru splnil oznamovací povinnost podle § 9 odst. 1 energetického zákona a předpokládal tak, že Úřad zahájí z moci úřední řízení o změně licence. Tento postup oznamování změn v rámci regulačních výkazů nejpozději do 30. dubna však zákon umožňuje pouze držitelům licence na rozvod tepelné energie. V rámci regulačního výkaznictví podle vyhlášky č. 262/2015 Sb., o regulačním výkaznictví, účastník řízení kromě energetické a technické bilance výroby tepelné energie vyplnil i ekonomické údaje, které však nemají vypovídající hodnotu o provedených změnách v jednotlivých provozovnách. Rovněž výkaz označený „[REDAKCE]“, který slouží k výkazu změn energetických zařízení a na základě něhož by bylo možné zahájit řízení o změně licence z moci úřední, nebyl účastníkem řízení Úřadu nikdy předložen.
- Účastník řízení dne 14. července 2020 podal Úřadu žádost o změnu licence spočívající ve změně celkového instalovaného tepelného výkonu v provozovnách [REDAKCE]

Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

Ustanovení § 2 odst. 4 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky, stanoví, že jestliže se zákon změnil během páchaní pokračujícího přestupku, použije se zákon účinný v době, kdy došlo k poslednímu dílčímu útoku, což správní orgán hodnotí nejpozději ke dni 25. září 2019, kdy se o předmětných změnách v rámci fyzické kontroly Úřad dozvěděl a kdy o nich účastník řízení předložil doklady a dále 14. července 2020, kdy požádal o změnu rozhodnutí o udělení licence.

Z hlediska vyhodnocení použití a dopadu právní úpravy na projednávaný skutek (přestupek), správní orgán uvádí, že ustanovení § 9 odst. 1 energetického zákona, navazující přestupek podle § 91 odst. 1 písm. b) energetického zákona a maximální výše pokuty, kterou lze za předmětný přestupek podle § 91 odst. 14 písm. c) energetického zákona uložit, nebyly v rozhodných obdobích do současnosti dopadajícím způsobem na projednávaný skutek novelizovány, tzn., že skutková podstata projednávaného přestupku a obsahové znění předmětných ustanovení včetně zákonem stanovené maximální výše možné sankce (pokuty), zůstaly dle příslušných ustanovení energetického zákona zachovány. S ohledem na výše uvedené je tedy rozhodnou právní úpravou na projednání předmětného skutku (přestupku) zákon o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a energetický zákon.

Účastníkovi řízení je ve vztahu ke spáchání pokračujícího přestupku podle § 91 odst. 1 písm. b) energetického zákona kladeno za vinu, že v rozporu

s § 9 odst. 1 energetického zákona jako držitel licence neprodleně neoznámil Úřadu provedené změny technických parametrů předmětných provozoven, ke kterým průběžně docházelo v době od rozhodnutí o změně rozhodnutí o udělení licence na výrobu tepelné energie dne 16. dubna 2004, nepředložil doklady o těchto změnách a nepožádal o změnu rozhodnutí o udělení licence, a to až do dne 14. července 2020, kdy účastník řízení podal žádost o změnu rozhodnutí o udělení licence a kdy se o předmětných změnách Úřad rovněž dozvěděl v rámci provedení fyzické kontroly dne 25. září 2019.

Co se týká výkladu pojmu „neprodleně“ uvedenému v § 9 odst. 1 energetického zákona správní orgán odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 9 Ca 144/2007–27 ze dne 22. října 2008, dle něhož je pojem „neprodleně“ nutno vykládat ve smyslu obecného základu jazyka, v němž tento pojem znamená „bez zbytečného prodlení“, „ihned“, „okamžitě“, „bez zmeškání“ apod. Lhůtu takto určenou je tak třeba počítat právě na dny, maximálně týdny. Pokud zákon stanoví, že má být nějaký úkon proveden neprodleně, lze akceptovat časovou prodlevu při provedení tohoto úkonu v řádu několika dnů, případně týdnů.

Správní orgán s ohledem na výše uvedené skutečnosti dospěl k závěru, že není pochyb o formálním naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 91 odst. 1 písm. b) energetického zákona, kterého se účastník řízení dopustil porušením povinností stanovených v § 9 odst. 1 energetického zákona.

Správní orgán se rovněž zabýval otázkou naplnění materiální stránky přestupku. V daném případě účastník řízení nesplnil (porušil) povinnosti stanovené v § 9 odst. 1 energetického zákona tím, že předmětné změny technických parametrů předmětné elektrárny neprodleně neoznámil Úřadu a nepředložil doklady o těchto změnách a nepožádal o změnu rozhodnutí o udělení licence. Účelem uvedeného ustanovení je zajistit zájem společnosti na tom, aby držitel licence neprodleně oznamoval změny podmínek pro udělení licence, tj. změny spojené s vykonávanou licencovanou činností a provozem výroby tepelné energie a všechny změny týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o udělení licence. V odůvodněných (zákonem stanovených) případech také předložit doklady o těchto změnách, a pokud se taková změna týká rozhodnutí o udělení licence, požádat o změnu rozhodnutí o udělení licence tak, aby vykonávaná licencovaná činnost byla v důsledku takových změn vykonávána v rozsahu těchto změn až od okamžiku nabytí právní moci rozhodnutí o změně rozhodnutí o udělení licence a v jejím souladu. Tímto způsobem zákon zajišťuje, že výkon licencované činnosti bude ze strany držitelů licencí i v době po udělení licence vykonáván pouze v rozsahu a způsobem, který byl rozhodnutím o udělení licence v takovém rozsahu povolen.

S ohledem na výše uvedené spatřuje správní orgán v jednání účastníka řízení společenskou škodlivost zejména v tom, že Úřad v důsledku nesplnění zákonem stanovených povinností účastníkem řízení, tj. neprodleného neoznámení předmětných změn Úřadu, nepředložení dokladů o těchto změnách a nepožádání o změnu rozhodnutí o udělení licence (do dne 14. července 2020) ve smyslu § 9 odst. 1 energetického zákona neměl aktuální informace o faktickém stavu provozovaného výrobního zdroje, tj. předmětných provozoven, přestože v projednávaném případě došlo ke snížení celkového instalovaného tepelného výkonu. Správní orgán tak s ohledem na výše uvedené nemá pochybnosti o naplnění materiální stránky (společenské škodlivosti) předmětného přestupku ze strany účastníka řízení, protože příslušné povinnosti je nutné ze strany držitelů licencí bezpodmínečně plnit bez výjimky v případě každé změny, která vede k zásahu do technických parametrů provozoven (výroben).

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky zprošťující účastníka řízení odpovědnosti za přestupek, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku (porušení povinností) zabránil. Ze zjištěných skutečností však nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, které by umožnila liberaci účastníka řízení, tedy zánik odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku.

Nad rámec výše uvedeného správní orgán uvádí, že charakteristickým znakem přestupků držitelů licencí, právnických osob a podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v tomto případě energetickým zákonem a souvisejícími právními předpisy.

S ohledem na výše uvedené je správní orgán přesvědčen, že účastník řízení shora popsaným jednáním naplnil všechny znaky skutkové podstaty přestupku a je tedy odpovědný za spáchání přestupku podle § 91 odst. 1 písm. b) energetického zákona, kterého se dopustil nesplněním povinností stanovených v § 9 odst. 1 energetického zákona.

Za přestupek podle § 91 odst. 1 písm. b) energetického zákona lze uložit podle § 91 odst. 14 písm. c) energetického zákona pokutu do výše 15 000 000 Kč.

Úřad v rámci výkonu dozoru nad dodržováním energetického zákona ve smyslu § 18 odst. 1 písm. a) energetického zákona (jakožto zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přestupky), ukládá na základě zjištění porušení energetického zákona podle § 18 odst. 3 písm. a) energetického zákona pokuty a podle § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu.

V projednávaném případě nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Správní orgán s ohledem na zjištěné skutečnosti a shora uvedené okolnosti daného případu rozhodl dle § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 91 odst. 14 písm. c) energetického zákona o uložení pokuty, přičemž uložení pokuty v dané výši považuje správní orgán za zákonné, vhodné a účelné a odpovídající rozhodovací praxi Úřadu.

K otázce závažnosti přestupku správní orgán uvádí, že samotná skutečnost, že došlo ke změně technických parametrů předmětných provozoven tak, že celkový instalovaný tepelný výkon neodpovídal hodnotě celkového instalovaného tepelného výkonu uvedenému v licenci, je dostatečným a jednoznačným důvodem k plnění zákonem stanovených povinností vyplývajících z ustanovení § 9 odst. 1 energetického zákona, přestože v daném případě došlo ke snížení celkového instalovaného tepelného výkonu. Skutečnost, že v daném případě došlo ke snížení celkového instalovaného tepelného výkonu předmětné elektrárny (výrobní),

správní orgán vyhodnotil jako polehčující okolnost. Pokud by jednáním účastníka řízení došlo ke zvýšení celkové výše instalovaného tepelného výkonu, nepochybně by se jednalo o mnohem závažnější a společensky škodlivější protiprávní jednání, které by v takovém případě bylo okolností výrazně přitěžující.

Ke skutečnosti, že účastník řízení o změnu licence již požádal, bylo rovněž přihlédnuto jako k okolnosti polehčující.

Správní orgán se dále zabýval otázkou délky doby trvání přestupku, který trval od roku 2004, kdy Úřad rozhodl o poslední a platné licenci na výrobu tepelné energie, do 25. září 2019, kdy byla provedena kontrola provozoven Úřadem, při které se Úřad o příslušných změnách dozvěděl a do 14. července 2020, kdy účastník řízení podal žádost o změnu rozhodnutí o udělení licence. Délku trvání protiprávního stavu vyhodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno podle § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zohledňovat také opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování. Účastník řízení není Úřadem evidován v rámci žádného jiného správního (přestupkového) řízení za porušení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu, a lze tedy konstatovat, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

Vzhledem k tomu, že pokuta byla stanovena ve výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, tedy u samé spodní hranice možné zákonem stanovené sazby, nelze v případě účastníka řízení, který je držitel licence na výrobu tepelné energie, uvažovat o tom, že by pokuta mohla mít pro něho likvidační charakter. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň může vzhledem k závažnosti přestupku plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyvednutí.

Mgr. Jaroslav Hausknecht, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha